

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมอาหารปลาลอยน้ำ (มอก. 1297-2538)

1. ขอบข่าย

- 1.1 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้กำหนด ชนิดและแบบ ส่วนประกอบ คุณลักษณะที่ ต้องการ การบรรจุ เครื่องหมายและฉลาก การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน และการทดสอบ อาหารปลาลอยน้ำ
- 1.2 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ครอบคลุมเฉพาะ อาหารปลาลอยน้ำสำหรับเลี้ยงปลาที่ใช้ เป็นอาหาร

2. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ มีดังต่อไปนี้

- 2.1 อาหารปลาลอยน้ำ หมายถึง อาหารที่ใช้เลี้ยงปลา ทำจากวัตถุดิบหลายชนิดผสมกัน ลักษณะ เป็นเม็ด หรือเป็นเกร็ด และลอยน้ำได้
- 2.2 ปลากินพืช หมายถึง ปลาที่กินพืชเป็นหลัก เช่น ปลาตะเพียน ปลานิล ปลาจิ้น ปลาช่อน ปลาแรด
- 2.3 ปลากินเนื้อ หมายถึง ปลาที่กินเนื้อสัตว์เป็นหลัก เช่น ปลาคู ปลาช่อน ปลาชะโด ปลาม้า

3. ชนิดและแบบ

- 3.1 อาหารปลาลอยน้ำแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ
 - 3.1.1 ชนิดปลากินพืช
 - 3.1.2 ชนิดปลากินเนื้อ
- 3.2 อาหารปลาลอยน้ำแบ่งออกเป็น 2 แบบ คือ
 - 3.2.1 แบบเม็ด
 - 3.2.2 แบบเกร็ด

4. ส่วนประกอบ

- 4.1 ส่วนประกอบสำคัญที่ใช้ทำอาหารปลาลอยน้ำ มีดังนี้
 - 4.1.1 วัตถุดิบที่ให้โปรตีน
 - 4.1.1.1 ได้จากสัตว์ เช่น ปลาป่น

- 4.1.1.2 ได้จากพืช เช่น กากถั่วเหลือง กากถั่วลิสง
- 4.1.2 วัตถุเติมที่ให้พลังงาน
 - 4.1.2.1 ได้จากสัตว์ เช่น ไขมันสัตว์ ไข่สัตว์ น้ำมันปลา
 - 4.1.2.2 ได้จากพืช เช่น ไขมันพืช รำข้าว แป้งสาลี แป้งมันสำปะหลัง
- 4.1.3 วัตถุที่เติมในอาหารสัตว์
 - 4.1.3.1 ให้คุณค่าทางอาหาร เช่น วิตามิน แร่ธาตุ
 - 4.1.3.2 ไม่ให้คุณค่าทางอาหาร เช่น สารตัวเชื่อม สารถนอมคุณภาพอาหารสัตว์

5. คุณลักษณะที่ต้องการ

5.1 ลักษณะทั่วไป

ต้องลอยน้ำ มีขนาดสม่ำเสมอ ไม่จับกันเป็นก้อน ไม่มีสิ่งแปลกปลอม และไม่ขึ้นรา
การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

5.2 การลอยน้ำ

เมื่อทดสอบตามข้อ 9.1 แล้ว จำนวนเมล็ดหรือเกร็ดที่ยังคงลอยน้ำอยู่ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ในเวลา 1 ชั่วโมงสำหรับชนิดปลากินพืช และไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ในเวลา 30 นาที สำหรับชนิดปลากินเนื้อ

5.3 คุณลักษณะทางเคมี

ต้องเป็นไปตามที่ระบุไว้ในที่ฉลากและตามตารางที่ 1

5.4 วัตถุที่เติมในอาหารสัตว์

ชนิดและปริมาณการใช้ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์

การทดสอบให้ใช้วิธีวิเคราะห์ตาม AOAC ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับชนิดที่ใช้ในการผลิต

ตารางที่ 1 คุณลักษณะทางเคมีของอาหารปลาลอยน้ำ (ข้อ 5.3)

รายการ ที่	คุณลักษณะ	เกณฑ์ที่กำหนด		วิธีวิเคราะห์ตาม
		ชนิดปลากินพืช	ชนิดปลากินเนื้อ	
1	โปรตีน ร้อยละ ไม่น้อยกว่า	20.0	25.0	AOAC (1990) ข้อ 954.01
2	ไขมัน ร้อยละ ไม่น้อยกว่า	5.0	5.0	AOAC (1990) ข้อ 954.02
3	กาก ร้อยละ ไม่เกิน	8.0	8.0	AOAC (1990) ข้อ 978.10
4	เถ้า ร้อยละ ไม่เกิน	16.0	16.0	AOAC (1990) ข้อ 942.05
5	ความชื้น ร้อยละ ไม่เกิน	10.0	10.0	AOAC (1990) ข้อ 934.01

6. การบรรจุ

- 6.1 ให้บรรจุอาหารปลาลอยน้ำในภาชนะบรรจุที่สะอาด แห้ง กันความชื้น ปิดได้เรียบร้อยและไม่
เคยใช้บรรจุ วัตถุมีพิษ ปุ๋ย หรือวัสดุอื่นที่อาจเป็นอันตรายต่อปลามาก่อน
- 6.2 น้ำหนักสุทธิของอาหารปลาลอยน้ำในแต่ละภาชนะบรรจุ ต้องไม่น้อยกว่าที่ระบุไว้ที่ฉลาก

7. เครื่องหมายและฉลาก

- 7.1 ที่ภาชนะบรรจุอาหารปลาลอยน้ำทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้ง
รายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน
- (1) ชื่อผลิตภัณฑ์
 - (2) ชนิดและแบบ
 - (3) ส่วนประกอบสำคัญ
 - (4) คุณลักษณะทางเคมี
 - (5) น้ำหนักสุทธิ เป็นกรัมหรือกิโลกรัม
 - (6) เดือน ปีที่ทำ และเดือน ปีที่หมดอายุ
 - (7) วิธีใช้
 - (8) คำแนะนำเกี่ยวกับการเก็บรักษา หรือสาระสำคัญอื่น ๆ ที่เห็นสมควร
 - (9) ชื่อผู้ทำหรือโรงงานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน
ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น
- 7.2 ผู้ทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่เป็นไปตามมาตรฐานนี้ จะแสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิต
ภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นได้ ต่อเมื่อได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแล้ว